

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		celo leto naprej		celo leto naprej	
celo leto naprej	K 24—	celo leto naprej	K 22—		
pol leta	12—	pol leta	11—		
četrt leta	6—	četrt leta	5-50		
na mesec	2—	na mesec	1-30		

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 36.

Izkušnja vseh dan sveder izvenrednih medletnih in posebnih.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. d. to je administrativne stvari.

Posebna štovišna velja 10 vinarjev.

Na plačana naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne opla. „Narodna tiskarna“ telefon št. 36.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25—	celo leto naprej	K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 35—
na mesec	2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 36.

Evropska vojna.

Vojna med Nemčijo in Rusijo napovedana. — Francoske sovražnosti.

Vojska med Nemčijo in Rusijo.

Uradna poročila, ki so spodaj natisnjena, naznanjajo, da se je vojna med Nemčijo in med Rusijo že začela in v smislu zaveznikov pogodbe je, da bodo v to velikansko vojsko zapletene tudi druge države.

Strašna je ta novica, kajti navzlic vsem mobilizacijam je svet vendar še verjel, da se nemški in angleški vladi naposled le posreči, izposlovati kompromis in z njim avstrijsko-srbski spor lokalizirati ter obvarovati Evropo pred vojno.

Avstrijsko-srbski spor je takega značaja, da Rusija ni imela nobenega resničnega vzroka, nastopiti sovražno proti avstrijski monarhiji, zakaj Avstrija je v naprej zagotovila, da se ne dotakne teritorialne posesti Srbije ter je samo zahtevala, naj se kaznujejo provokatorji in skrivni sarajevskega atentata in ustvarijo garancije, da poneha proti obstanku naše monarhije naperjena propaganda.

Vendar je Rusija na avstrijski nastop proti Srbiji začela mobilizirati in je zavzela sovražno stališče proti Avstriji.

Rusija ni imela nobenega vzroka se vtikati v avstrijsko-srbski spor; njen nastop se ne da ne moralčno, ne politično opravičiti, a kar jo postavlja v posebno luč, to so razkritja uradnega lista nemške vlade »Nord. Allg. Zeitung«. Po teh razkritjih je Rusija poslala Nemčijo za posredovanje na Dunaju, ob enem pa je skrivaj mobilizirala. To zavrtno postopanje je pospešilo razvoj krize in privedlo do vojne.

Ali bi ta vojna evropska? Skoro se tako zdi. Angleška sicer ne želi vojne in se je pošteno trudila, da bi jo preprečila, velika večina francoskega naroda je nasprotna vojni, ali vendar je položaj tak, da računajo najmerodajnejši listi z evropsko vojno. Trozveza in tripelentent!

Evropska vojna zna biti nekaj strašnega. Kaže se, kakor da smatra Rusija sedanjí čas za najugodnejši, da uresniči svoje cilje proti Nemčiji in Avstriji in zato je povod za vojno iz trte izvila. Pravega povoda in resničnega vzroka za vojno Rusija nima.

Tako se je torej začelo velikansko vojevanje za nadvlado v Evropi. Veliko navdušenje, s katerim so se vsi narodi avstrijski oklenili svoje monarhije opravičuje upanje, da bo naša monarhija izšla zmagovito in slavodobitno iz te velikanske vojne.

Nemški ultimatum Rusiji in ruski odgovor.

Berolin, 2. avgusta. »Wolffov bureau« javlja: Čim je prišla semkaj vest o splošni ruski mobilizaciji, je dobil nemški poslanik v Petrogradu naročilo pozvati rusko vladu, naj ustavi proti nam in našemu avstrijsko-ogrskemu zavezniku naperjeno mobilizacijo in naj na to tekem 12 ur obvezno odgovori. Glasom poročila grofa Pourtalesa je bilo to naročilo izvršeno v noči od 31. julija do 1. avgusta in sicer o polnoči. Za slučaj, če bi ruski odgovor ne bil zadovoljiv, je imel nemški poslanik nadaljnje naročilo, izjaviti ruski vladi, da smatramo vojno stanje za podano. Doselej pa poslanik ni ničesar javil o ruskem

odgovoru na naše časovno omejeno vprašanje; ravno tako ni nobenega obvestila o izvršitvi našega drugega naročila, dasi smo konstatirali, da se funkcionira ruski brzjavni obrat. Pač pa so v tej noči do 4. ure zjutraj dospele na veliki generalni štab sledeče vesti:

1. Danes ponoči so ruske patrulje napadle železniški most čez reko Warte pri Eicheuriedu na progi Jarocin-Wresen. Napad je bil odbit. Na nemški strani sta bila dva moža lahko ranjena. Ruske izgube niso znane. Napad na kolodvor v Milostavu, ki so ga Rusi pripravljali, je bil preprečen.

2. Postajenačelnik v Johannsburgu in gozdni oškrbnik v Bialj javljata, da je nocoj ponoči močan ruski oddelek s topovi pri Schwidernu jugovzhodno od Biale prekorščil mejo in da jezditja dva eskadrona kozakov v smeri proti Johannsburgu. Telefonska zveza Lyck-Biala je pretrgana.

Rusija je torej napadla nemško državno ozemlje in s tem začela vojno.

Nemčija napovedala Rusiji vojno.

Petrograd, 2. avgusta. Petrogrska brzjavna agencija sporoča: Nemški poslaniki se snoči ob pol osmih v imenu svoje vlade izročili zunanjemu ministrstvu napoved vojne.

Ruski poslanik v Berlinu.

Berolin, 2. avgusta. »Wolffov bureau« javlja: Ruskemu poslaniku Sverbejevu so bili danes dostavljeni potni listi.

Prestolonaslednik in njegova soproga v Budimpešti.

Budimpešta, 2. avgusta. Med navdušenimi ovacijami sta došla danes nadvojvoda Karel Fran Jožef in nadvojvodinja Zita v Budimpešto. Čeprav ni bil napovedan oficijelen sprejem, so vendar prišli na vzhodni kolodvor vsi člani kabineta z min. predsednikom grofom Tiszo na čelu, državni tajniki, župan, dvorni, državni in mestni funkcionarji, več generalov in mnogo drugih dostojanstvenikov. Ob dveh in pet minut je prispel dvorni vlak. Prestolonaslednik je pozdravil župan dr. Barczy. Nato je nadvojvoda nagovoril več oseb. Nadvojvoda je izjavil, da se cesar navzlic ogromnemu delu izvrstno počuti. Ko sta se prestolonaslednik in njegova soproga peljala na dvor, ju je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo.

Mesto odgovora — napad.

Berolin, (Kor. bir.) Wolffov biro javlja: Od Reuterjevega urada razširjena izjava ruskega veleposlanika v Londonu slika dogodke dočela nepravilno. — Da bi bila Rusija previdnostne odredbe ukrenila samo na avstrijski meji, je varljiva, po dogodkih ovržena trditve. Splošna mobilizacija je bila ukazana in v teku, predno je Nemčija stavila ultimatum. Ruski napad na nemško ozemlje se je izvršil, ne da bi Rusija

odgovorila na ultimatum, torej sredi popolnega mira. Dogodki stoji v flagrantnem nasprotju k miroljubnim ruskim zatrdilom.

Spopadi ob nemško-ruski meji.

Allenstein, 2. avgusta ob 6. zvečer. (Kor. bir.) Doselej je v splošnem prišlo na meji samo do manjših korenjskih spopadov.

Johannsburg, v katerem se nahaja dragonski eskadron, je bil v tem trenutku napaden. Izgube na ruski strani znašajo okrog 22 mož, na nemški strani je nekaj lahko ranjenih.

Z nemško-francoske meje.

Koblenc, (Kor. bir.) Dopoldne je poskusilo 80 francoskih častnikov, preoblečenih v pruske uniforme, v avtomobilu prekorščiti mejo pri Walbeku, zapadno od Gelderna. Poskus se je ponesrečil.

Berolin, (Kor. bir.) Wolffov biro javlja: V večerajšnji noči so opazovali sovražnen zrakoplov, ploveč od Kerpricha proti Andernachu. V isti noči je neki gostilničar s svojim sinom v Kochemu poskusil razstreliti železniški predor v Kochemu. Poskus se je ponesrečil. Oba sta bila ustreljena. Med Dürenom in Kölnom so tudi opazovali sovražnen zrakoplov. Pri Weselu so razstrelili neki ruski aeroplan.

Izjava poljskega kluba.

Krakov, (Kor. bir.) Predsedstvo poljskega kluba priobčuje komunique, v katerem apelira na poljsko prebivalstvo, naj v teh težkih trenutkih zvesto vztraja na strani tistega, s katerim je delilo blagodat miru. Reprezentacija poljskega naroda se poklanja vladarju in izpričuje pred svetom, da Poljaki ne bodo prevarili vladarjevega zaupanja.

Poljaki se zavedajo in čutijo, da se v tem trenutku, ko se ima odločiti usoda Evrope, strinja zvestoba napram vladarju in skrb za državo z interesi poljskega naroda.

Dnevno povelje na vojske v Bosni.

Sarajevo, (Kor. bir.) Korni poveljnik baron Appel je izdal na vojake 15. kora to-le dnevno povelje: »Njegovo Veličanstvo, naš najmilostivejši cesar in kralj, je, zaupajoč svoji vedno zvesti armadi in opri na svoje dobro pravo, odpovedal Srbiji mir. Težkih dvomov nas rešujoča beseda je padla. Silen vihar dolgo časa zadrževanih čustev resničnega navdušenja za čast in velično domovine se ori po daljnih planjavah naše monarhije. Ne proti srbskemu narodu, ne proti srbskemu plemenu, od katerega jih toliko v naših vrstah vrolo izpolnjuje svoje dolžnosti, je naperjeno naše orožje. Vsem onim, ki lojalno čuvajo zvestobo prejšnji vladarski hiši in monarhiji, stiskamo podano bratsko desnico. Započeli smo vojno proti slabi vladi srbske kraljevine, ki je odklonila kazen za zločin, ki so ga izvršili njeni podaniki, proti onim fanatičnim voditeljem, ki so že leta v besedi in plemu nekanjovano rogovili proti dostojanstvu in obstoju naše monarhije, in ki so si svoje zločinsko delo preko meja naše

domovine drznili udeležiti z zaničevanja vrednimi sredstvi. Dvigamo orožje proti morilcem in njihovim zaplotnikom, katerim sta padla kot žrtev v Sarajevu prestolonaslednik in njegova soproga kot mučenika za bodočnost domovine. Naj čutijo vašo maščujočo roko, zakaj vi ne boste preje mirovni, dokler ne dá zadoščanja na tla zvršeri sovražnik za to, kar je zagrešil. Dnevno povelje apelira na volaške vrline in zaključuje: V božjem imenu v boj!

Bombe francoskih zrakoplovcev.

Berolin, 2. avgusta ob 3. uri 5 minut popoldne. Ravnokar je dospele vojaško-uradno poročilo, da so francoski zrakoplovci blizu Norimberke bombe dol vrtili. Ker vojna med Francijo in med Nemčijo ni napovedana, se je s tem zgodil zločin proti mednarodnemu pravu.

Spopad med nemško in rusko patruljo.

Berolin, 1. avgusta. Neka nemška patrulja je bila danes popoldne 300 metrov tostran meje napadena od ruske patrulje, ki je obstreljevala nemško patruljo. Ta je nazaj streljala. Zadet ni bil nihče.

Berolin, 1. avgusta. (Kor. urad.) Ruska patrulja je streljala na nemško patruljo blizu vasi Prostken.

Francoska mobilizacija.

Berolin, 1. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad izve, da je odredila Francoska ob 5. popoldne mobilizacijo svojih vojnihi moči.

Vojno stanje v Petrogradu.

London, 2. avgusta. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča iz Petrograda, da je bilo nad Petrogradom in okolico proglašeno vojno stanje.

Luksenburg zaseden od nemške armade.

Berolin, (Kor. bi.) Wolffovo biro javlja: Luksenburg so v varstvo tamkaj se nahajajočih nemških železnic zasedli oddelki 8. armadnega kora.

Položaj v Parizu.

Pariz (Kor. bir.) Po velikih bulvarih je vladalo v soboto zvečer izredno živahno vrvenje in drvenje. V kavarnah so godbe igrale patriotske pesmi, katerih refren so gostje počel ponavljali. Množica je pela maršleze in druge himne. Govorilo se je samo o mobilizaciji. Povsodj vlada popoln mir.

Ruski napad na nemške delavce.

Danzig, (Kor. bir.) Rusi so obstreljevali nemške železniške delavce pri Ilovu. Delavci so se umaknili.

Srbska skupščina.

Sofija, 1. avgusta. (Kor. urad.) Agence Telegraphique Bulgare poroča iz Niša: Pri razpravi adrese kot odgovor na prestolni govor v skupščini so izjavili vsi opozicijski po-

slanci, da bodo podpirali vladu. Poslanec Novaković je apeliral na vladu, naj vse mogoče stori, da ne ostane Srbija v boju izolirana in da se prepreči njena ugonobitev. Poslanec Lapčević (socijalist) je predbacival vladi, da ni vsega storila, da prepreči vojno, da dela iz Srbije most za Rusijo in Francijo, ki delate le za svoje interese in ne za interese Srbije, in da je trpela gonjo različnih tajnih moči, kakor črne roke in Narodne obrane, ki sta pogladi deželo v vojno. Poslanec Drašković (samostojen radikalec) je izjavil, da bo Srbija izšla iz vojne zmagovito, ker se bojuje za pravično stvar. Ministrski predsednik Pašić se je zahvalil skupščini, da je pripravljena, podpirati vladu, ter je predbacival poslancu Lapčeviću, da napada vladu v težkem trenutku. Poudarjal je, da je skrivnostno gonjo treba iskati pri socijalistih. Poslanec Lapčević je na najostrejši način protestiral proti temu naziranju ministrskega predsednika, kar je povzročilo hrup. Adresa je bila nato sprejeta z vsemi glasovi proti glasovoma socijalističnih poslancev Lapčevića in Kozlerovića. Zvečer bo skupščina votirala moratorij in kredite.

Belgrad ni bil bombardiran.

C. kr. korespondenčni urad razglašča, da je bila vest o bombardiranju Belgrada, ki so jo prinesli različni listi, neresnična. Nastala je najbrž iz napačnega razlaganja poročila o intervenciji artiljerije pri Belgradu. Bombardiranje Belgrada bi bilo proti določbam mednarodnega prava, kajti dovoljeno je bombardirati samo utrjena mesta.

Sumljivi ljudje.

Dunaj, 2. avgusta. Uradno: Po zanesljivih vesteh se nahaja v naši monarhiji večje število tujih subversivnih elementov, ki so javni in državni varnosti v največji meri nevarni. Zato se razglašča splošni poziv, uradne organe iz patriotske dolžnosti podpirati v tem, da se ti nevarni elementi narede neškodljive. Resna, z dokazi podprta obvestila se naj pošiljajo na vojni nadzorovalni urad v vojnem ministrstvu.

Poskušen napad na most.

Berolin, 2. avgusta. (Kor. urad.) Na thornskem železniškem mostu je skušal neki možki vreči iz vlaka bombo, vendar pa so ga pravočasno prijeli.

Darila za Rdeči križ in za uboge rodline.

Dunaj, 3. avgusta. Kreditni zavod je daroval 100.000 kron za Rdeči križ in 100.000 kron za uboge rodline pod zastavo se nahajajočih vojakov.

Italijanski kralj se je vrnil v Rim.

Rim, 2. avgusta. (Agenzia Stefani.) Kralj se je sem vrnil in je imel konferenco z ministrskim predsednikom.

Italijanska prepoved izvoza.

Rim, 2. avgusta. (Kor. urad.) Časopisi poročajo, da je ministrski svet prepovedal izvoz cerealij in živine.

Avstro-Ogrska, Nemčija in Rusija.

Dunaj, 2. avgusta. (Kor. bir.) Vse časopise stoji pod vtiskom senzacionalnih objav glede izmenjave brzojav med nemškim cesarjem in ruskim carjem. (Ta razkritja smo prinesli tudi mi v svoji včerajšnji posebni izdaji. Op. ur.) K temu razkritju izve »Neues Wiener Tagblatt« z absolutno zanesljivo strani, da so ruski zunanji minister, ruski vojni minister in šef ruskega generalnega štaba soglasno in nepozvani zagotovili avstro-ogrskemu veleposlaniku, da Rusija ne namerava proti Avstro-Ogrski nikakršnih sovražnosti. Kljub temu pa je ruska vojna uprava odredila mobilizacijo 16 armadnih zborov proti avstrijski severni meji. List dostavlja še sledeče: To neverjetno dejstvo, ki se protivi zapadno-evropskim pojmom, je le člen v izkušnjah, ki jih je doživel nemški cesar Viljem v trenutku, ko je s sliko svetovne vojne pred očmi še enkrat sklenil posvetovati se s svojim prijateljem in zaveznikom, ali bi se nevarnost ne dala vendar odstraniti. Odgovor na to brezprimerno provokacijo ruskih vladnih oblasti je bil dan v znani kategorični obliki. Kocka je sedaj padla, njene pike kažejo vojno. — Isti list poroča nadalje, da sta imela nemški veleposlanik na Dunaju pl. Tschirski in italijanski veleposlanik na Dunaju vojvoda Avarna opetovano konferenco z avstrijskim zunanjim ministrom grofom Berchtoldom. List prinaša tudi vest, da je ruski veleposlanik Šebekov včeraj ob pol 5. popoldne tri četrt ure konferiral z grofom Berchtoldom.

Bolgarsko narodno sobranje.

Sofija, 3. avgusta. (Kor. bi.) Pri razpravi o proračunu ministrstva zunanjih del je izjavil G. e. s. v. da bo njegova stranka v sedanji krizi vlado podpirala pod pogojem, ako bo le-ta striktno varovala sklenjeno nevtralnost. — Vodja demokratske stranke Malinov je poudarjal, da podaja njegova stranka vladi roko v svrhu skupnega sodelovanja, in izjavil, da veruje v bodočnost bolgarskega naroda.

Ministrski predsednik dr. Radoslavov je na to podal to-le izjavo:

Takoj, ko je vlada izvedela za avstro-ogrsko noto, sem izjavil, da bo Bolgarska do konca konflikta varovala strogo nevtralnost. To se je nemudoma sporočilo srbskemu poslaniku in čutil sem srečnega, da vam lahko danes naznam, da lahko bolgarska in romunska vlada sveto poročita, da so poravnana vsa nespoznanja, nastala vsled zadnjih obmejnih sporov. Glede razmerja s Turčijo je rekel minister, da je nad vse prijateljsko. Odnosaji z Grško so končno zopet vzpostavljeni. Bolgarija se torej nahaja z vsemi svojimi sosedi v prijateljskih odnosih. Ako za našim hrbtom in proti naši volji posamni, ne v Bolgariji živijo rojaki, izvršujejo dejanja, ki jih druge vlade odobrojavajo, ne more biti za to nikakor odgovorna bolgarska vlada, ker ti sorojaki niso odvisni od nje, marveč so za svoja dejanja odgovorni tuji vladi. Noben poskus takšnih dejanj ne more obremenjevati bolgarske vlade, zakaj on — ministrski predsednik — ne more dovoliti, da bi kdo drugi razen nje na Bolgarskem delal politiko, in če bi kdo to poskusil, je on v položaju, da ga lahko brzda. Bolgarska vlada bo vodila čisto bolgarsko, jasno in odkrito politiko, in kar se bo nanašalo na to politiko, se bo objavilo v sobranju. Vlada je predvsem odredila vse potrebno, da varuje nedotakljivost Bolgarije. Vlada ve ceniti slovo vseh strank in upa, da se bo skupnemu delovanju posrečilo odbiti ost zapletenost položaju. V tem trenutku ni Bolgarska noben agent in bo zasledovala samo tako politiko, ki bo odgovarjala bolgarskim interesom.

Romunska.

Bukarešta, 1. avgusta. (Kor. bir.) »Seara« zavrača vsak dvom o postopanju Romunske v slučaju vojne. Nevarnost grozi Romunski od Rusije. Njeno mesto je torej na strani trojeveze. »Adeverul« zavrača vsako skupno postopanje z Rusijo kakor tudi z Avstro-Ogrsko. Med tem pa je žalostna resnica, da se bo morala Romunska vendarle enkrat odločiti. Če bo potrebno, bo šla z Avstro-Ogrsko, če bo potrebna, bo šla z Rusijo. Za zdaj mora biti v polnem pomenu besede pripravljena.

Bukarešta, 1. avgusta. (Kor. bir.) List »Seara« piše: Blazno bi bilo misliti, da bi dopustila Rusija, ki se z vso močjo bojuje proti Avstro-Ogr-

ski, le da doseže panslaviški ideal, veliko Romunsko. To bi pomenjalo, da bi se z eno roko uničila, kar je druga ustvarila. Ko bi bila uničena Avstro-Ogrska, bi prišla na vrsto Romunska. Zato bi bil za Romunsko pravi narodni samomor, če bi v slučaju konflikta zavzela napram Rusiji ugodno stališče. To bi bil zločin proti Avstro-Ogrski, zločin proti civilizaciji.

Nemški državni zbor.

Berolin, 1. avgusta. (Kor. bir.) S cesarsko naredbo je bil sklican nemški državni zbor za jutri, dne 4. avgusta.

Avstro-ogrška banka.

Dunaj, 2. avgusta. (Kor. urad.) Avstro-ogrška banka je zvišala od danes naprej diskont za 2%, to je od 6% na 8%.

Italijanski diskont.

Rim, 2. avgusta. (Kor. urad.) Z dekretom sta bila diskont in lombardna obrestna mera zvišana na 6%.

Promet poštne hranilnice.

Dunaj, 1. avgusta. (Kor. urad.) Poštnohranilniški urad je sporazumno s svojimi inozemskimi bančnimi zvezami in inozemskimi poštočkovnimi upravami sklenil, ustaviti za zdaj bančni plačilni promet in iz inozemstva in mednarodni poštožirovni promet. Dokler ta promet ne bo zopet uveden, bo poštno-hranilniški urad izvrševal plačilna naročila za inozemstvo s poštnimi nakaznicami.

Nemški davki.

Berolin, 2. avgusta. (Kor. urad.) »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« priobčuje razglas, s katerim se odreja takojšnje vplačanje zaostalih carin in državnih davkov nad 300 mark. Od teh davčnin, ki bi jih bilo redoma plačati šele čez eno leto, se dovoli odbitek 6 1/2%.

Senzacionalen političen umor.

Vodja francoskih socialnih demokratov Jean Jaurès je bil v petek v Parizu umorjen. Jaurès je bil ena najmočnejših osebnosti sedanje dobe. Rojen je bil 1. 1859. v Chartresu, postal profesor in potem poslanec. V francoskem parlamentu, kjer je bil priznan kot najboljši govornik, je igral veliko vlogo, je pa tudi v drugih deželah imel na socialno-demokratske stranke velik vpliv. Ta znameniti znanstvenik, politik in govornik je prav sedaj z vsem naporom svojih sil delal za ohranitev miru. Najbrž je bil prav zato umorjen, ker je s tako velikansko silo delal proti strankam, ki bi rade imele vojno z Nemčijo.

Seja občinskega sveta ljubljanskega.

Danes ob 11. dopoldne je imel občinski svet ljubljanski izredno tajno sejo.

Začetkoma se je seje je župan dr. Ivan Tavčar v toplih besedah spominjal ljunski borci, ki so pripravljali dati in žrtvovati kri in življenje za cesarja in domovino, ter poudarjal, da pošilja občinski svet v imenu vsega ljubljanskega prebivalstva brez razlike narodnosti in političnega prepričanja našim armadam svoje tople in iskrene pozdrave, ter izrazil nado in željo, da se bodo hrabre naše armade kmalu vrnilo domov, ovenčane z vencem zmage.

Občinski svetniki so sprejeli županov govor z živahnim ploskanjem in z navdušenimi živjo-klici.

Na to je občinski svet izvolil:

V okrajno komisijo za vojne služnosti župana dr. Iv. Tavčarja kot predsednika, obč. svet. Lillega in dr. Ambroschitscha za člana, obč. svetnika Dimnika pa za namestnika;

v odbor za razdeljevanje podpor revnim rodbinam podžupana dr. Karla Trillerja za predsednika, obč. svetnike dr. Novaka, Lillega in Staudacherja za člane in v permanentni osek za aprovizacijo mesta podžupana dr. Trillerja kot načelnika, obč. svetnike Planinška, Likozarja, Jegliča, Kregarja, Pammerja in Staudacherja za člane.

Končno je občinski svet izrekel svoje posebno zahvalo in priznanje mag. svet. g. vitezu Bleiweis in g. uradnikom Barletu in Šebeniku za njih nad vse požrtvovalno delo v zadnjih težkih dneh.

Dnevne vesti.

+ **Posebna izdaja. Ultimatum.** Nemčije, poslan Rusiji in Franciji je dogodek velikanske važnosti in to nas je napotilo, da smo vzlic vsem težavam in stroškom napravili včeraj, v nedeljo posebno izdajo. Kakor znano, je treba vsak list predložiti pristojni oblasti tri ure prej, predno list izide. Kaj to pomeni, priča sledeči dogodek. Ko je bil naš list že tiskan in je ležal na cenzuri, mi pa smo čakali, da potečejo omenjene tri ure, nam je došlo brzojavno poročilo, da Rusija ni dala nobenega odgovora na nemški ultimatum, nego kar začela z vojno. V list tega nismo mogli več spraviti, druga posebna izdaja sploh ni dovoljena — morali smo torej stvar odložiti za današnjo številko. Navedli smo to, da vidi občinstvo, s kakimi težavami je v sedanjih razmerah združeno poročanje in kako je potrebno, da ima občinstvo potrpljenje. C. kr. dež. vlada nam je prilazno dovolila, da smo smeli včeraj vsaj nabiti na naši izločni deski brzojavko o začetku vojske, tako da je vsaj Ljubljana že popoldne izvedela to senzacionalno novico.

+ **Štirinajstidnevni moratorij.** Splošna mobilizacija bo seveda globoko posegla v vse gospodarsko življenje, a da bi ne nastale prevelike težave, je vlada s cesarsko naredbo uvedla od 1. avgusta veljaven moratorij in sicer za 14 dni. Moratorij pomeni, da 14 dni ni mogoče izterjati pravnopravnih terjatev, menic, zadolžnic itd. Dovoljeno je pa: dvigati v hranilnicah, bankah in posojilnicah od vlog največ 200 K, dovoljeno iztirjati zaslužke in mezde iz službenih pogovorov, kakor tudi najemščine in užitke.

+ **Aretacije.** Nismo v stanu kontrolirati vesti, ki se razširjajo o raznih aretacijah, zato beležimo z vso previdnostjo le tiste, ki so nam jih sporočili zanesljivi ljudje. V Gorici so aretirali namestnika dež. glavarja, odvetnika dr. Frankota, baje ker je podpisal protest proti nekim hišnim preiskavam, a so ga koj drugo jutro izpustili. — V Trstu so aretirali neko 17letno bančno uradnico baje zaradi nekkih neumnih opazk. — V Baški so aretirali celo vrsto oseb, med njimi hotelirja Tudorja in župnika Mayerhoferja in župnika Svato-na. — V Dalmaciji so baje aretirali poslance dr. Krstelja, dr. Smolako in dr. Tresić-Pavičiča. — Če je to res, ne vemo. Sedaj so pač težki časi in lahko se zgodi, da zapadejo aretaciji tudi popolnoma nedolžni ljudje.

+ **Premeščen je iz Trsta v Ino-** most revident južne železnice gospod Vaclav Crnigoi, ki si je za organizacijo jugoslovanskih železniških uradnikov pridobil veliko zaslug. »Grazier Tagblatt« ga obsoja z najzadnejšimi dolžitvami.

— **Slovesna zaprisega vojaštva** se je vršila včeraj ob 10. dopoldne na dvorišču mestne topničarske vojašnice na kar najslovesnejši način. Pred šotorom z altarjem in ob straneh postavljeni so bili trije z zelenjem okrašeni topovi, pred njimi pa je bilo razvrščeno moštvo s častniki na čelu v polni bojni opravi. Po vojaški maši, pri kateri je svirala vojaška godba in po krasnem nagovoru vojaškega župnika prisegli so vojaki v slovenskem, nemškem in laškem jeziku. Na to je bil vojaški nagovor v obeh dež. jezikih, ki je izzvenel v navdušeni trikratni »hurá« presvitlenemu cesarju. Končno se je od odhajajočih vojakov poslovil v imenu dežele v prisrčnih besedah deželni glavar dr. Šusteršič, želeč jim sijajnih zmag in srečnega povratka. — Prisostvovali so tej svečanosti ceremoniji, ki bo ostala pač v neizbrisnem spominu vsem udeležnikom tudi gg. deželni predsednik baron Schwarz, knezoškof Jeglič s stolnim kanonikom Kolarjem, župan dr. Tavčar s podžupanom in deželnim odbornikom dr. Trillerjem, policijski ravnatelj grof Küniglt.

— **50 kron so darovali** uradniki deželnega stavbnega urada revnim zaostalom k vojakom poklicanih, most vena na krsto umrlemu stavbnemu komisarju Fr. Zicha.

— **Za rodbine pod orožjem se nahajajočih vojakov.** V soboto je bila v cirkusu Charles prva predstava Udeležilo se je okrog 1500 ljudi. Ravnateljstvo je naklonilo vse dohodke te predstave v podporo bednih ljubljanskih rodbin, katerih hranitelji se nahajajo pod orožjem. Takoj po končani predstavi je ravnateljstvo izplačalo v to svrhu mestnemu magistratu 1500 K 40 vin., to je ves dohodek sobotne predstave.

— **Požrtvovalnost.** Včeraj je prinesla priprosta žena, kuharica mal dar za podporo zapuščenim družinam. Položila je svoj dar in ni hotela biti niti imenovana. Rekla je »Bom že še prinesla, kadar bom zopet kaj za služila.« V tem se kaže velika požrtvovalnost naših širših slojev za trpeče sobrate. Naj bi ta zgled vspodbudil tudi one, ki lažje darujejo kak dar.

— **Popravek.** V I. izkazu darov za zapuščene družine se ima glasiti, da je dal Zorko Alojzij mesto Jančič Mio med delavci Rella in nečak 1 K za podporo.

— **Tu stanujoči dijaki I. gimnazije,** ki bi bili voljni prevzeti kake posle pomožne akcije, za katere so sposobni, naj se nemudoma zglase pri ravnateljstvu I. drž. gimnazije.

— **Za revne ljubljanske rodbine** vpoklicanih rezervistov so darovali inž. V. de Terzij, c. in kr. ulanski rimjojer v pok. in poveljnik ljubljanskega avtomobilnega zbora, 200 kron, večje svote pa: ekscelencja fml. Kra-

dovede brez prisiljene potrebe do občutne gospodarske škode. Spričo tega se kar najodločneje svari pred prenapljenimi koraki, ki jih zadnji dogodki ne opravičujejo. Patriotična dolžnost vsakogar je, z vsemi svojimi močmi delovati na to, da se gospodarsko življenje v državi po možnosti nemoteno obdrži ter da se z vzdrževanjem miru in premisslenostjo ogne neutemeljenim gospodarskim škodam. V merodajnih trgovinskih in obrtniških postavnih določbah niso nastale nikake spremembe in je vsakdo sam odgovoren za vse posledice, ki utegnejo nastati vsled neizpolnjevanja sklenjenih obveznosti.

— **Splošna mobilizacija** se je izvršila v celi državi povsem redno in točno in so se poklicanci z navdušenjem odzvali pozivu ppd zastave.

— **Splošni kazenski zakon** postavlja gotove oblike skopuštva z živili pod kazni. Po § 482. kaz. zak. je obrtnik, ki ponuja blago v splošni nakup, ako svojo zalogo prikriva ali se brani v zalogi se nahajajoče stvari kateremukoli kupovalcu prodati, kriv prestopka ter se kaznuje v prvem in drugem slučaju z denarno globo, v tretjem slučaju pa z izgubo obrtne pravice. Po § 484. kaz. zak. se ima tako ravnanje, ako se zgodi za časa javnega nemira, poleg izgube obrtne pravice kaznovati z 1 do 6 mesečnim stroгим zaporom.

— **Občinstvu na znanje.** Ker bodo vsled razglašene moratorija morda brezvestni ljudje skušali begati ljudstvo s trditvami, da izgube hranilne knjižice svojo vrednost, opozarjamo občinstvo, naj takšne ljudi brez pardona naznani bližnji orožniški postaji. Oblast bo proti njim postopala najstrožje, če treba tudi z zaporom.

— **Promet na železnica.** Uradni list objavlja: Vsled odredne splošne mobilizacije bo splošni promet na glavnih in važnejših postranskih progah na c. kr. državnih železnica ob 12. uri ponoči od srede dne 5. do četrta dne 6. avgusta popolnoma ustavljen. Do tega roka se sprejemajo civilni potniki in potna prtljaga za vse sedaj v prometu stoječe osebne vlake proti onim postajam, ki jih potniki lahko dosežejo do 12. ure ponoči med 5. in 6. avgustom. — Iste odredbe veljajo tudi za vse proge južne železnice.

III. **Izkaz darov za družine vpoklicanih vojakov:** Anton Osterc 20 kron, Karel Sajovic 10 K, Franc Gražar 10 K, Franc Kukman 5 K, Franc Vilfan 20 K, Marija Wessner 10 K, Henri Maire - Suttner 100 K, Marija Furlan 2 K, Paumgek 1 K, Uradniki dež. stavbnega urada mesto vena na krsto pok. Zicha 50 K, Charles krone, ravn. cirkusa Charles kot čisti dohodek sobotne predstave 1500 K 40 vin., Fr. Levec, šolski ravnatelj 10 K, inženir Evgen Stern 10 K, Mih. Rožanc, nabral 2 K 50 v, gdč. Dralka 10 K, Marija Binter 5 K, dr. Emil Boč 2 K, gospo 20 K, oberst J. v P. 5 K, Viljem Steinner 25 K, E. M. L. v Kraliček 50 K, Oliver Trading - Office E. Weinhold 10 kron, J. Schreier, restavrater južni keledvor 15 K, U. pl. Trnkoc 50 K, Robert Kolman, dvorni zalaznik 300 K, E. Franchetti 5 K, Jakob Smole 3 K.

— **50 kron so darovali** uradniki deželnega stavbnega urada revnim zaostalom k vojakom poklicanih, most vena na krsto umrlemu stavbnemu komisarju Fr. Zicha.

— **Za rodbine pod orožjem se nahajajočih vojakov.** V soboto je bila v cirkusu Charles prva predstava Udeležilo se je okrog 1500 ljudi. Ravnateljstvo je naklonilo vse dohodke te predstave v podporo bednih ljubljanskih rodbin, katerih hranitelji se nahajajo pod orožjem. Takoj po končani predstavi je ravnateljstvo izplačalo v to svrhu mestnemu magistratu 1500 K 40 vin., to je ves dohodek sobotne predstave.

— **Požrtvovalnost.** Včeraj je prinesla priprosta žena, kuharica mal dar za podporo zapuščenim družinam. Položila je svoj dar in ni hotela biti niti imenovana. Rekla je »Bom že še prinesla, kadar bom zopet kaj za služila.« V tem se kaže velika požrtvovalnost naših širših slojev za trpeče sobrate. Naj bi ta zgled vspodbudil tudi one, ki lažje darujejo kak dar.

— **Popravek.** V I. izkazu darov za zapuščene družine se ima glasiti, da je dal Zorko Alojzij mesto Jančič Mio med delavci Rella in nečak 1 K za podporo.

— **Tu stanujoči dijaki I. gimnazije,** ki bi bili voljni prevzeti kake posle pomožne akcije, za katere so sposobni, naj se nemudoma zglase pri ravnateljstvu I. drž. gimnazije.

— **Za revne ljubljanske rodbine** vpoklicanih rezervistov so darovali inž. V. de Terzij, c. in kr. ulanski rimjojer v pok. in poveljnik ljubljanskega avtomobilnega zbora, 200 kron, večje svote pa: ekscelencja fml. Kra-

liček, generalnoštabni major Kraus, gen. štabni stotnik Wendlung, Kainz in Keller.

— **Trgovci se opozarjajo,** da je mogoče dobivati živila in druge vsakdanje potrebščine po železnici, če je priloženo pošiljati posebno aprovizacno potrdilo. Ta se dobe pri mestnem tržnem uradu od 10. do 12. dopoldne.

— **Vsa ustna naznanila** glede prekorčenja maksimalnih tarifov naj se sporočajo obrtnemu referatu na mestnem magistratu, vse druge aprovizacije se tikajoče zadeve pa se rešujejo v mestnem tržnem uradu.

— **Ni res, kar poroča »Gorenjec«,** da je policijsko ravnateljstvo ustavilo izdajanje »Ilustrovanega Tednika«, temveč bo »Ilustrovani Tednik« redno izhajal, ker ima za to dovoljenje. »Slovenski Ilustrovani Tednik« ni političen list, temveč je posvečen le zabavi in pouku. »Slov. Ilustrovani Tednik« se dobiva po vseh trafikah izvod po 22 vin., naročnina pa znaša za četrta leta le 2 K 80 v. Naročite se nanj, ker bo priobčeval slike o najnovejših dogodkih!

Ogenj na Glincah pri Ljubljani. V soboto zvečer okrog pol 11. ure je začelo goreti posestvo Marije Zadnikar št. 7 na Glincah. Ogenj je naznanil tam službujoči stražnik s štirimi strelji v zrak. Hiša je bila krita s slamo ter je bila streha naenkrat vsa v plamenu. V hiši je imela špecerilsko trgovino vdova Marija Sojer. Na lice mesta je z vso naglico prihitela viška požarna bramba, katere je preprečila, da se ogenj ni razširil. Zgorelo je tudi skladišče na dvorišču, kjer je imela Zadnikarjeva zalogo. Hišni stanovalci so že trdo spali, poklical jih je nek vojak, ki je bil v bližini, in se je pri tem, ko je tolkel po oknih, prerezal žilo na desni roki. Poklicali so rešilni voz in ga prepehali v deželno bolnico. Trgovka Zadnikarova je zavarovana pri Assecurazioni Generali. Koliko je škode, še ni znano. Kako je nastal ogenj, se tudi še ne ve.

Umrla je v Železnikih gospa Franja plem. Levičnik, soproga vpokojenega deželnosodnega predsednika gospoda Alberta plem. Levičnika. Pokojnica je bila blaga, v vseh krogih vesploštovana gospa, odločno narodnega mišljenja. Bodi ji ohranjen prijazen spomin!

Gorenjska obrtna razstava v Radovljici. Pod pokroviteljstvom Nj. ekselence g. dež. predsednika baron na Schwarzja stoječa 1. gorenjska obrtna razstava se je 1. avgusta brez posebne slavnosti otvorila. Razstava je zanimiva in kaže veliki napredek obrti na Gorenjskem.

Iz Hrastnika. Ko so se vračali v nedeljo nekateri fantje iz Zagorja, kjer bi morala biti veselica, jih je napadlo v Hrastniku nad sto ljudi, med njimi tudi ženske z lopatami in jih precej preteple.

Kar smo že sami popravili, to potrjuje tudi sledeče pismo: Na podlagi § 19. tiskovnega zakona prosim za objavo naslednjega popravka: V notici iz Brežic »Slov. Naroda« z dne 30. julija se trdi, da je bil dr. Ivan Matko napaden in aretiran, kar pa ne odgovarja resnici, ker sem bil zadnjikrat približno pred dvema leti v Brežicah in sem že 10 dni mobiliziran. Za objavo tega popravka se vam naprej zahvaljujem udani dr. Matko, asistentni zdravnik pri 87. pešpolku v Celju.

Aretacija. »Tagespošta« trdi, da je bil veleindustrialec gospod Peter Majdič v Celju aretiran, kar pa se nam ne zdi prav verjetno.

Iz Mozirja. Slavnost tukajšnje prostovoljne požarne brambe, katere bi se imela vršiti v nedeljo dne 9. avgusta, se preloži na nedoločen čas, ker je cesar poklical najboljše člane pod zastavo.

Podobna prodaja moke, riža in sladkorja. Štajerska namestnija je odredila, da trgovci ne smejo strankam oddajati moke in riža naenkrat več ko 3 kg in sladkorja ne več ko 5 kg ali pa samo en štok.

Iz politične službe. Namestniški konceptni praktikant gosp. Gašpar Lipovšek je imenovan za namestniškega koncipista.

Drobne novice. V Breznem ob Dravi je 56letni kolar Karol Gozdnik v pijanosti in zmedenosti streljal na krčmarja Vollmeierja. Ranjencu je obšla krogla v mesenih delih desne noge in so ga spravili v mariborsko bolnico. — Z vlakom je padel 31letni zidar Rožman iz Borčeve na Murskem polju. Bil je namenjen k vojakom v Celje. Spravili so ga v bolnico. — Iz Maribora. Na Tezenski cesti je neki voznik povozil kmečkega fanta Karla Kralja. Kralj je svarilne klice preslišal. — Iz Maribora. »Marburger Zeitung« poroča, da je bilo nekemu zasebnemu uradniku iz Maribora na vožnji iz Zidanega mosta v Mariboru v vlakcu ukradenih 900 kron.

Aretirana ruska popa. „Tagespost“ poroča, da so v Beljaku aretirali v četrtek dva ruska popa. Obdržali so ju v zaporu, dokler ne bodo končana poizvedovanja.

Povozilo je vojska na straži. Črnvojniak Pliešni iz Tavhendora na Koroškem je stražil železniški most pri viaduktu Goggerwien. Pregledal je prihod lokomotive, ki ga je zgrabila ter vrgla ob železno ograjo. Bil je takoj mrtel. Njegovo truplo je bilo grozno razmesarjeno.

Poskušeni samomor. Na Ločanih blizu St. Vida ob Glini se je ustrčila 17letna dekla A. Olivotto, ki je služila pri domači Menteju. Ustrelila se je v prse. Pripeljali so jo težko ranjeno v celovško bolnico.

Patriotična manifestacija v Gorici. Korespondenčni urad poroča, da je priredila v Gorici fanfara ondotežna vojska dne 1. avgusta mirozov. Godbo je spremljala velikanska množica iz vseh slojev prebivalstva. Pred okrajnim glavarstvom je nagovoril vodja okrajnega glavarstva namestništveni svetnik Rebek vojake s patriotičnim govorom. Po govoru je tisoč in tisočglava množica zapela cesarsko pesem. Manifestacija je trajala pozno v noč.

Podružnica Slov. planinskega društva v Cerknem naznanja, da se koča na Poreznu to sezono za naprej ne bo več oskrbovala. P. n. izletnike prosimo, da nam blagovolijo poravnati svoje račune po položnicah, katere se nahajajo v računski knjigi v koči.

Zapri so, kakor poročajo listi, v Kotoru državnega poslanca dr. Bgžidarja Vukotiča in ga izročili vojni oblasti.

Cirkus Charles, ki se mudi sedaj v Ljubljani, bi bil v drugih časih gotovo velika privlačnost za ljubljansko občinstvo. Kljub sedanjim razmeram pa je bil cirkus tako v soboto, pri otvoritveni predstavi, kakor tudi v nedeljo pri obeh predstavah še precej povoljno obiskan. Vse dohodke sobotne predstave, brez vsakega odbitka režijskih stroškov je podjetnik cirkusa namenil za podporo rodbinam vpoklicanih, — gotovo hvalevredna požrtvovalnost. Kakor izvemo, se je nabrala prav znatna svota nad 1900 K. O predstavah cirkusa moremo izreči le najboljšo hvalo, tako konjski material, kakor artisti so prvostni. Proste dresure konj in šole se odlikujejo po preciznosti in novosti. Ljubke so dresure ponijev, dresure psov zanimajo zlasti mladino, velblodi in dromedariji so v svoji dresuri izborni, da jih v taki dovršenosti v Ljubljani nismo izlepa videli. Skupine na konjih zaslužijo vso pohvalo in priznanje. Kitajski žonglerji so nekaj nenavadnega, njih izvajanjem je sledilo občinstvo z največjim zanimanjem. Končno omenimo še dresure levov in tigrov. Zlasti poslednje so za močnejše živce. Skupine 20 levov, samih doraslih, lepih eksemplarov, se lahko kosaajo z vsako podobno predstavo. Skupine tigrov pa, ki svoje zverinske divjosti niti pri predstavi ne morejo ukrotiti, so naravnost briljantne. Komur dopuščajo sredstva, bo vsekakor pri obisku cirkusa Charles našel dosti, kar ga zanima. Omeniti moramo poleg tega še, da ima cirkus poleg velikanskega materiala najzbranejših konjev, katerih je nad 100, še velikanski zverinjaki. Poleg opic, najrazličnejših pasem psov, slonov, velblodov, že omenjenih levov, ki jih je 32 in tigrov imenujemo čebuje, gnuje, lame, bizone, Jake, cebre, cebroide, bivoje. Zlasti moramo omeniti kot posebnosti zverinjaka avstralskega kazuarja, noje, tapira, kengurije, bele medvede, morske pse, antilope. Največje redkosti pa so velikanska žirafa, vodni konj in mlad nosorog. Zverinjaki je odprl vsak dan od 9. dopoldne do 7. zvečer.

Zgubljene stvari v času od 21. do 31. julija 1914: črna denarnica z 19 K, srebrna denarnica z verižico in obeskom M. P., moška suknja z zlatim ščipalnikom v žepu, rjava denarnica suknja, poselska knjižica na ime Marija Nagode, črn predpasnik, zlata zaponka, usnjata oficirska torbica za zemljevid, črna denarnica s 50 K, črna denarnica z 96 K, majhen pes »Foxyerier« črno - rumeno lisast, srebrna denarnica z 29 K, majhen kovčeg rjave barve z imenom Premru, zlata vratna verižica z obeskom iz »Double« zlata, denarnica s 24—25 K, 30 K v bankovcih v papirju zaviti, bel robec z 20 kronami doliha. — Najdene stvari v času od 21. do 31. julija 1914: rjava - belo črtano ogrinjalo, črna denarnica z 2 K 82 v, 30 kron v bankovcih, bankovec za 10 K, temnozeleno denarnica z 82 K 02 v, sesalka za kolo, damski dežnik,

nikelnasta ura s srebrno športno verižico, zlata vratna verižica z obeskom križev pajek, ročna torbica z robcem, rdeča ruta za na glavo, črn damski dežnik, oficirska pelerina za dež, denarnica z 6 K 92 v, črna pompadura z denarnico s 13 K 30 v, usnjata zapestnica s srebrno uro.

Razne stvari.

*** Princezinja zrakoplovka.** Princezinja Ludovika Loewenstein-Wertheimova, hči umrlega lorda Mexbrougha, se je posvetila aviatiki. Prvi poskus je napravila v Hendonu pri Londonu.

*** Japonka bančna ravnateljica.** V državi vzhajajočega solca je odvisnost žene od moža še večja nego pri nas, vendar pa je v Tokiu velika banka, ki jo vodi žena. Ta bančna ravnateljica se imenuje Seno in je bankirjeva vdova iz nekega manjšega mesta. Po soprogovi smrti je imela njegova vdova samo eno misel: vzdržati banko ranjega soproga. Podjetje je preselila v Tokio ter tam ustanovila s kapitalom enega milijona „Senovo banko“. V vodstvo te banke se je sama uvela. Ta žena, ki je stara zdaj sedemdeset let, je delala tako dobre kupčije, da je banka izplačala že koncem prvega leta akcionarjem šestodstotno dividendo.

*** Žene v lekarnah.** Farmaceutski študij žen v avstro-ogrski državi zelo napreduje. Samo v dunajskih lekarnah je bilo v preteklem letu nameščenih 26 akademično izobraženih žen in na avstrijskih visokih šolah je bilo v poslednjem zimskem semestru vpisanih 27 farmacevtk. V Avstriji ne dobe ženski magistri lekarniške koncesije, dočim so farmacevtke na Ogrskem bolj napredovale. Tako je postala pred kratkim Vera Rojčeva solastnica lekarne v Zagrebu in gospodična dr. pharm. Elza Légradyjeva solastnica lekarne v Budimpešti. V Zagrebu je nameščenih 12 lekarniških aspirantk, na vsem Avstrijskem pa je v lekarnah nameščenih čez 100 žen s potrebno izobrazbo.

*** Prva zdravnica.** Junjina meseca letošnjega leta je minulo sto let, ko je prva zdravnica napravila državni izpit ter si s tem pridobila pravico, izvrševati medicinsko prakso. Rojena je bila 10. decembra 1791 v Heiligenstadtu na Eichsfeldu in je prišla v mladih letih v Darmstadt, kjer jo je ondosti višji medicinski svetnik pl. Siebold adoptiral ter nadalje vzgojeval. Leta 1811. je študirala v Göttingnu. Leta 1812. se je vrnila v Darmstadt, kjer je poleti leta 1814. napravila pred hesenskim medicinskim kolegijem izpit. Imela je veliko prakso kot ženska zdravnica. Kmalu je njeno ime tako zaslovelo, da ji je leta 1817. vseučilišče v Giesenu podelilo doktorski naslov. L. 1829. se je poročila z višjim štabnim zdravnikom dr. Heidenreichom. Umrila je skoraj sedemdeset let stara 8. julija 1859.

*** 250 let stara ura.** Na Dunaju je izložena v neki prodajalni 250 let stara ura nadvojvode Evgena, ki je mojstrsko delo starega urarstva. Ura je v stolu, masivna iz pozlačenega srebra, mojstrsko delo slovitega Kašparja Hofmanna v Augsburgu, ki je živel okrog leta 1640. Kazalo je iz srebra in ima vodoravno stoječe številke. Kazalo je razdeljeno na več delov. Srednji del kaže ure dneva, potem slede dnevi, tedni, meseci, lunini kraji, lunini dnevi, kvadranti i. dr. Vsaka številka ima svojo srebrno alegorično podobo. Ura ima tudi tabelo planetov in libelo. Minutno kazalo ure je posebno originalno, obstoja namreč iz srebrne kroglice, ki skozi vsako minuto iz neke odprtine, obkroži celo kazalo in zopet izgine v odprtini. Ve se, da je bila ura dvakrat popravljenjena in sicer okrog leta 1780. in 1850. Že dolgo časa pa ura ne gre več. Uro so sedaj zopet popravili. Da je bilo to mogoče, so delali trije urarji 27 dni. Ura bide tudi vsako četrto ure.

*** Ruska armada.** Že nekaj let sem rusko armadno poveljništvo ni več objavljalo številok o mirovnem stanju ruske armade. Zato so številke, ki jih posnamemo po drugih listih, samo približne in ne morejo biti točne. Doslej je vpoklicala Rusija na leto po 455.000 rekrutov. V mirnem času je imela Rusija torej kakih 1.240.000 vojakov. V zadnjem letu se je mirovno stanje zvišalo na okrog 1.400.000 mož. Od te vojske stoji morda 1.000.000 v Evropi. Rusija ima 37 armadnih zborov, 70 divizij in 24 konjeniških divizij. Izmed armadnih zborov 5 sibirskih in 3 turkeštanski niso za vojno v Evropi uporabni. Rusija pa mora obdržati tudi v lastni državi mnogo vojaštva. V vojnem času ima Rusija z rezervnimi formacijami vred dva in pol milijona vojakov, k čemur pride še državna bramba, ki šteje po 20 divizij i. n. 2. poklica. Armadni zbori so razdeljeni

na 12 vojaških okrajev, ki imajo svoje sedeže v Petrogradu, Moskvi, Vilni, Varšavi, Kijevu, Odesi, Kasanu, Kavkazu, Turkestanu, Omsku, Irkutsku in Amurju. Če so vesti o mobilizaciji Rusije resnične, in če je res, da je mobiliziranih 16 armadnih zborov, tedaj bi postavila Rusija, na bojno polje 800.000 do 1 milijon vojakov. Mobiliziranje pa bo šlo počasi zaradi nezadostnih železniških zvez in zaradi težkega aparata. Oborožena je ruska pehota z repetirko kalibra 76 mm, ki ima vedno nasajen bajonet. Tornistre ima samo garda, drugo vojaštvo ima vreče, ki vise na desni strani. Vsak pešpolk ima brzostrelne topove kalibra 1262, ki lahko streljajo na razdaljo 6400 m.

Oklic.

V teh težavnih časih se obrača društvo „Rdečega križa“ ponovno na vsa sočutna srca ljubljanskega prebivalstva, ki je stalo vedno zvesto cesarju in državi na strani, z nujno prošnjo ne samo v denarju, ampak tudi drugače ustreznimi društvenimi interesi. Manjka najrazličnejših reči kakor jedilnega orodja, krožnikov, čaš, domačih črevljev in drugih predmetov, ki bi jih lahko odstopili trgovci in privatniki. Gotovo bo tudi občutno primanjkovalo perila, električnih samovarjev, čaja, kave, sladkorja, kakaa, čokolade, konjaka, masti, konzerv, zakuhane sadija, mineralnih vod, pšena (gris), moke, riža, ječmenčka in dr. Dasiiravno je „Rdeči križ“ vse storil, da bi bil preskrbljen z vsem, je vendarle mogoče, da bi pri sedanjih izpremenjenih, mnogo resnejših situacijah ne bilo kmalu ničesar odveč.

Prosimo prav lepo p. t. trgovce in vse privatnike priskočiti kolikor je možno na pomoč. Imejteji stanovanj se prosijo, naj bi vzeli v Ljubljano poklicane pomožne bolniške strežnice brezplačno na stanovanje; za hrano teh je že tako drugje preskrbljeno. Ako ne bi postal položaj v zadnjem času tako silno resen, ne bi se drznili ponovno trkati na usmiljena srca Ljubljancev.

Naturalije se sprejemajo v cesarja Franca Jožefa azilu. (Stara pot 3).

Deželno in gospodnje pomožno društvo Rdečega križa za Kranjsko.

Darila „Rdečemu križu“.

Deželnemu in ženskemu pomožnemu društvu „Rdečega križa“ za Kranjsko so dosedaj došla sledeča darila: 1. Od ekselence gospoda Teodora barona Schwarzja 1000 K; 2. od ekselence gospe Karle baronice Schwarz z namenom za ostale rodbine 200 K; 3. od „Kranjske hranilnice“ 4000 K; 4. od gospe Marte Globočnikove iz Železnikov 20 K; 5. od gospoda in gospe dr. Šlajmer 100 kron; 6. od hranilničnega predsednika gospoda Otmar Bambergja 100 K; 7. od hranilničnega služabnika Jožeta Kurenta 10 K; 8. od lekarnarja gospoda Gabrijela Piccolija 500 K; 9. od bančnega ravnatelja gospoda Ivana Hribarja 100 K; od trgovca gospoda Jožeta Zidarja 300 K in za rodbine 200 K; 11. od Ane Brožič, kuharice, 5 K. — Kot pravi udje so pristopili društvu gospodje: Ferdinand Staudacher, dr. Ferdinand Eger, dvorni svetnik Julij Polc, župnik Ivan Vrhnovnik, kanonik Rihard Sušnik, Anton Ustar, Ivan Pribil ml., Pavel Štempihar; gospe in gospodične Vilma Svoboda, Marija Schulz, Marija Wittach, Marija Zeidler, Ana Lassnik, Minka Kmet, Mila Počivalnik, Elza Svetek, Ana Potrato, Pavla Peterlin, Cirila Nedeljko s 4 K; potem gospa Marta Globočnik iz Železnikov z 20 K; politično gospodarsko in izobraževalno društvo Vodmat z 10 K; gospod Edvard Reynard s 5 K in Ljubljanska kreditna banka s 100 K. — Nadaljni prispevki se bodo pozneje pribočevali.

Brzobjavna poročila.

Prestolonaslednik v Budimpešti. Budimpešta, 3. avgusta. (Kor. urad.) Prestolonaslednik Karel Fran Josip s soprogo si je ogledal včeraj popoldne bolnišnico „Rdečega križa“ in druge bolnišnice. Oba sta izrekla svojo popolno zadovoljnost. V veliki množini zbrano ljudstvo jima je prirejalo entuzijastične ovacije. Kakih 10.000 ljudi je priredilo zvečer bakljado. Manifestanti so prišli do dvora, prepevajoč patriotične pesmi. Klicali so: Živel cesar! Živela prestolonasledniška dvojica! Živela armada! In množice je nekdo navdušeno nagovoril prestolonaslednika, nakar je ta odgovoril.

Mobilizacija v Berlinu.

Berolin, 3. avgusta. (Kor. urad.) V mestu vlada živahno življenje. Povsod je videti vojaštvo in mobilizirane, ki korakajo proti kolodvorom. Kolodvore oblega tisočglava množica, ki prireja vojaštvu ovacije. Kljub velikanskemu navalu vlada na kolodvorih vzoren red. Med vpoklicanimi in občinstvom vlada navdušenje. Povsod je slišati izraze ogorčenja napram postopanju Rusije. Posledice mobilizacije se že čutijo v prometu in v mestnem življenju. Cestne železnice so omeile svoj promet. Avtomobilov in drugih vozil manjka. Nekatera gledališča so ustavila predstave. Najvišji poveljnik je izdal stroge odredbe proti podražanju živil.

Obstreljevanje Libave. — Libava gori.

Berolin, 2. avgusta. (Kor. urad.) Mala križarka „Augsburg“ poroča ob 9. zvečer brezščitno: Bombardiramo rusko vojni pristanišče Libavo. Sem v boju z neko sovražno križarko. Položil sem mine. Vojni pristanišče Libava gori.

Prekoračenja mej.

Berolin, 2. avgusta. (Kor. urad.) Poroča se o dveh novih prekoračenjih mej na francoski strani. Obstreljevali so nemške utrbe. Izgub ni bilo.

Nemški državni zbor.

Berolin, 2. avgusta. (Kor. urad.) Nemškemu državnemu zboru, ki se sestane v torek, bodo predloženi zakonski načrti finančnega in gospodarskega značaja, med njimi načrt o likvidiranju sredstev za vojne potrebe, načrt o ustanovitvi posojilnih blagajen za boljše zadovoljitev kreditnih potreb, načrt o podaljšanju rokov meničnega in čekovnega prava, načrt zakona proti odiranju ljudstva s strani prodajalcev predmetov za vsakdanjo rabo in načrt o zvišanju podpor rodbinam vpoklicanih.

Württembergška.

Stuttgart, 2. avgusta. (Kor. urad.) Kralj se je vrnil danes zvečer iz Friedrichshafna. Tu pričakujejo tudi armadnega inspektorja vojvodo Alberta Württembergkega.

Srbska skupščina.

Sošja, 2. avgusta. (Kor. urad.) Bolgarski brzobjavni urad poroča iz Niša, da je srbska skupščina sklenila včeraj moratorij in vojni kredit. Moratorij naj traja do 60. dneva po demobilizaciji. Kredita je bilo dovoljenega 90 milijonov, od katerih se sme 60 milijonov takoj porabiti. Skupščina bo rešila še nekaj predlog, nakar se bo najbrže odgodila.

Turški parlament.

Carigrad, 2. avgusta. (Kor. urad.) V seji zbornice je prebral notranji minister sultanov dekret, ki pravi: Ker je zavzela avstro - ogrsko - srbska vojna splošen značaj in ker je zbornica sprejela najvažnejše zakone, je zasedanje parlamenta zaključeno. Predsednik zbornice Hüflil je nato poslance kratko nagovoril ter je naglašal, da morajo v sedanjem trenutku vsi otomani storiti svojo dolžnost in trdno stati ob strani sultanovega prestola v obrambo domovine.

Turška fondova borza.

Carigrad, 2. avgusta. (Kor. urad.) Turška fondova borza je do preklica ustavila svoje poslovanje.

Cene živil v Ljubljani.

C. kr. deželna vlada razglašajo: V delni premembi tukajšnjega razglašajo z dne 29. julija t. l., št. 227, določijo se v deželnem stolnem mestu Ljubljani za pšenično in rženo moko, nadalje za kruh in petrolej do preklica sledeče najvišje cene.

Pšenična moka št. 0 . . .	q	K 55—
Pšenična moka št. 0 . . .	kg	» —60—
Pšenična moka št. 2 . . .	q	» 54—
Pšenična moka št. 2 . . .	kg	» —59—
Pšenična moka št. 3 . . .	q	» 53—
Pšenična moka št. 3 . . .	kg	» —58—
Ržena moka	q	» 40—
Ržena moka	kg	» —44—

Cene živil na deželi.

C. kr. deželna vlada razglašajo: Povodom mobilizacije določa deželna vlada za celo deželo Kranjsko, glede katerega so bile izdane posebne odredbe za prodajo blaga, imenovanega v naslednjem zaznamku, iz zaznamka samega razvidne najvišje cene.

V kolikor se vrši prodaja tega blaga v prostorih ali na sejmiskih stojnicah, morajo imeti obrtniki nabite najvišje cene v svojih prostorih, oziroma na svojih stojnicah.

Kdor bi se ne držal teh predpisov, se bo kaznoval najstrožje po določilih obrtnega reda za vsak posamezni slučaj z denarno globlo do 1000 kron ali z zaporom do treh mesecev.

Najvišje cene stopijo v veljavo z dnem razglasitve in veljajo do preklica v detajlnem in trgovinskem prometu.

Pšenična moka št. 0 . . .	q	K 55—
Pšenična moka št. 0 . . .	kg	» —60—
Pšenična moka št. 2 . . .	q	» 54—
Pšenična moka št. 2 . . .	kg	» —59—
Pšenična moka št. 3 . . .	q	» 53—
Pšenična moka št. 3 . . .	kg	» —58—
Ržena moka	q	» 40—
Ržena moka	kg	» —44—
Koruzna moka	q	» 28—
Koruzna moka	kg	» —30—
Ajdova moka	q	» 56—
Ajdova moka	kg	» —60—
Pšenični kruh	»	» —58—
Rženi kruh	»	» —46—
Mešani kruh	»	» —42—
Riž	»	» —64—
Ješprenj	»	» —38—
Pšeno	»	» —50—
Fižol	»	» —44—
Krompir	»	» —08—
Kava	»	» 360—
Čaj, odprt	»	» 7—
Sladkor	»	» —88—
Sol	»	» —24—
Vino, navadno	l	» 112—
Pivo	l	» —48—
Jesih	l	» —24—
Namizno olje	l	» 160—
Goveje meso I. vrsta . . .	kg	» 168—
Goveje meso, II. vrsta . .	»	» 144—
Ovčje meso	»	» 148—
Svinjsko meso	»	» 180—
Telečje meso	»	» 180—
Prekajeno meso	»	» 2—
Slanina	»	» 2—
Svinjska mast	»	» 250—
Surovo maslo	»	» 360—
Sir	»	» 220—
Mleko	l	» —24—
Jajca	l	» —10—
Les, trdi	m ³	» 8—
Les, mehki	m ³	» 6—
Premog	q	» 3—
Petrolej	l	» —36—

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

avgust	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
1.	2. pop.	737-9	24-7	sl. jvzh.	brezoblač.
2.	9. zv.	738-1	17-9	sl. szah.	»
2.	7. zj.	736-9	12-2	sl. jvzh.	megla
3.	2. pop.	735-4	25-3	p. m. jzah	brezoblač.
3.	9. zv.	735-6	18-2	sr. jzah	»
3.	7. zj.	736-4	14-9	sl. svzh.	»

Srednja temperatura sobote 179°, norm. 197°
nedelje 186°, norm. 197°
Padavina v 24 urah 0-0 mm in 0-0 mm.

Izurjenega stenografa-strojepisca sprejme 2918

dr. Urban Lemež,
odvetnik v Slovenski Bistrici.

Išče se 2906

mesarski pomočnik

dobro izurjen v prodaji in nakupu živini. Biti mora pošten in zanesljiv. Plača po dogovoru. — Ponudbe na **Ivan Hafner, mesar, Škofja Loka.**

Lijuskomlečno milo s konjičkom

Bergmanna & Ko., Dečlin na Labi

je vedno bolj priljubljeno in razširjeno sprito svojega priznanega učinka proti pegam in njega dokazane neprekosljivosti za racionalno gojenje polti in lepote. Na tisoče priznanih pism. Mnogo odlikovanj. Pozor pri nakupu. Pazite posebno na oznako »s konjičkom« in na polno firmo! Po 80 h v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako je Bergmannova lijuska krema »Manera« (70 h fonček) čudovita za ohranitev nežnih damskih rok. 954

Za varstvo bralcev

se nikdar ne utrudimo opozarjati na mnoge ničvredne ponaredbe, ki jih brezvestni ljudje dandanes spravljajo

v promet. Star je že dobri sloves in velika priljubljenost Fellerjevega blagodiščnega rastlinskega esenčnega fluida z oblastveno varovano besedno znamko »Elsafluid«, ki, kakor znano in kakor vsak dan lahko slišimo iz ust zdravnikov, učinkuje, po-

živlajoče, krepki živce in mišice in blaži bolečine.

Ravno tako pogosto kakor Fellerjev fluid pa ponarejajo tudi preizkušeno, prebavo pospešujoče želodčno sredstvo. Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno

varovano besedno znamko »Elsa kroglice«. Ker smo se o dobrodejnih lastnostih obeh preparatov sami prepričali in smo jih pogosto od mnogih bralcev in zdravnikov slišali hvaliti, svetujemo, da se proti ponaredbam varujete tako, da naročite oboje na-

ravnost pri lekarnarju E. V. Feller v Stubi, Elsa trg št. 238 (Hrvatsko). Poizkusni tuca Fellerjevega fluida stane franko 5 kron, Fellerjev blagroglic 6 škatlic franko 4 krone.

Sukno, volneno blago, vse vrste perilno blago, šifoni, preproge, odeje, zastori in izvrstno gotovo možko perilo se dobi po najnižjih cenah
v manufaktorni in modni trgovini

J. KOSTEVČ

Ljubljana,
 Sv. Petra cesta 4.

Oglejte si
zalogo ali
zahtevajte
vzorke.

Spretna strojepiska

večša slovenske in nemške stenografije, prosi primerne službe proti skromni plači.
 Ponudbe na upravnishvo »Slov. Naroda« pod „št. 22/2920“.

Potrebujem nujno več pivotočajev

radi vojaških transportov.
 Prevzetniki naj se oglase pri Josipu Schrey, restavradorja na glavnem kolektorju tihaj, da poizvedo natančno sprejeme.

Dežni plašči

pravkar došli
 Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič
 Mestni trg št. 5-6.

Odda se v najem
IIIS A
 šte. 6. v Kopališki ulici, obstoječa iz treh sob s pritliklinami in vrto s 1. avgustom ali pozneje. — Ponudbe naj se stavijo zapečateni na „Družbo sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani do 5. avgusta t. l. do 4. ure popoldne.

Fr. P. Zajec

izprašan optik,
 zalagatelj c. kr. armade, vojne mornarice, domobrancev itd. 123
 Ljubljana, Stari trg št. 9.

Očala in ščipalniki po strokovnjaških in zdravniških predpisih. — Z elektr. obratom moderno urejena delavnica
 Najnovejši cenik brezplačno!

postrežnice

išče vdova srednjih let.
 Kdo, pove upravnishvo »Slov. Nar.«

TOVARNA ZAMAŠKOV
 JELAČIN & KO
 LJUBLJANA

NAJSOLIDNEJŠA NAJCENEJŠA
 POSTREŽBA! ELEKTRIČNI OBRAT.
 DIREKTNI UVOZ PROBKOVINE
 iz ŠPANJE in PORTUGALSKE.
 ZAHTEVajte VZORCE!

Izurjen gostilničar

s kvacijo 6—8000 K. Za zaslužek v kratkem času od 40—50.000 K se jamči
 Pismene ponudbe pod „sigurno dobiček 2919“ na upravn. »Slov. Naroda“.

Stanovanje

je takoj oddati. 2907
 2 so bi, kuhinja in druge pritlikline.
 Poizve se na Privozu šte. 3.

stanovanje

Lepo, zračno
 v I. nadstropju, tri sobe s parketi, predsobo, kuhinjo, kletjo, drvarnico, obsežen vrt, z uto, se odda takoj ali za november, na Cesti na južno železnico šte. 32.

DRUŽBA „P. WERNIG“ BOROVLJE, KOROŠKO.

LOVSKE PUŠKE-STRELJIVO. POPRAVILA. REVOLVERJI. ITD. ITD. CENIK 1914.

Modni salon
Joane Schiller, So. Petra cesta 29
 priporoča veliko izbero izgotovljenih dunajskih damskih in dekljskih slavnih praznih oblik in nakita.

CHARLES

Ljubljana, na športnem prostoru v Sattermannovem drevoredu.
 Vsak dan ob pol 8. zveč. senzacijski spored.

K sklepu z velikanskim priznanjem sprejeta, grandiozna pantomima:

„Maščevalci prerije“

2 dejanji iz Divjega zapada s sodelovanjem čez sto pristnih

Sloux-Indijancev, Mehikancev, traperjev, cowboyev, cowgirlv itd.
 Vsak dan od 9. do pol 7. ure Charlesa posebna razstava: **Zoološki park.**

(Približno 400 eksotičnih živali.)
 Predprodaja pri cirkuških blagajnah od 9. ure naprej neprestano.

Otvoritveno naznanilo. Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

(Centrala Frančiškanska ulica šte. 8, telefon št. 97, prej pogrebni zavod Franc Doberlet.)

prične s poslovanjem dne 1. avgusta 1914.

Ustne, pismene ali telefonske prijave smrtnih slučajev sprejema ob vsaki uri zavodova pisarna **Frančiškanska ulica št. 8, telefon št. 97.**
 Da ugoditi vsem željam in zahtevam p. n. občinstva, prevzema in oskrbuje mestni pogrebni zavod vsa k pogrebnishvu spadajoča naročila in vse kakoršne koli potrebne dobave.
 Mestni pogrebni zavod si usoja hkrati opozarjati na svojo bogato zalogo kovinskih in lesenih krst v najrazličnejši velikosti in kakovosti, mrtvaških prtov, tančic in blazin, mrtliških oblek, čevljev in ročnih križcev, naglavnih venčkov, grobnih vencev itd. itd.
 Zavodov cenik in obrednik je slavnemu občinstvu na vpogled in na razpolago v pisarni, **Frančiškanska ulica št. 8.**

Ravnateljstvo mestnega pogrebnega zavoda v Ljubljani.

Kavarna vso noč odprta
LEON
 Gostilna
 Florijanska ulica št. 6.

Novo! Novo! 30—40

vagonov ledu

iz Mengijskih pivovarniških ledenic v Ljubljani, Metelkova ulica št. 1? in v Šiški, restavracija „Vega“ je v vsaki množini 2381

na prodaj.

Cena do 100 kg 1 K 60 v, za 100 kg dostavljeno na dom v Ljubljani. Pri večjem odjemu ali pri oddaji iz ledenice cena po dogovoru z lastnikom

ANTON MAVER
 posest. restavracije Vega, Sp. Šiška 26

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalka v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

„Zivahna zveza z Ameriko.“

Delniška glavnica K 8.000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje (rente, zastavna pisma, delnice, srečke itd.) — Valute in devize. — Promese k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice ter na žire in tekoči račun. 203
 Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga.
 Rentni davek plača banka iz svojega.

Ekompitira: menice, devize in fakture. — Zavarovanje vredn. papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk brezplačno. — Rembours-kredit. — Borzna naročila. — Inkaso.